Skattelitteratur

Av jur. kand. och pol mag. Leif Mutén.

Nya böcker.

Lundevall: Supplement till skattehandbok. Utg. av Statens nämnd för utgivande av förvaltningsrättsliga publikationer.

Fjolårsupplagan av Lundevalls oumbärliga handbok, utkommen nästan samtidigt som rörelsebeskattningsreglerna ändrades, möttes väl inte med odelad glädje bland läsarna, som hade anledning frukta dess snabba inaktualitet. Det nyutkomna supplementet, som för fram redovisningen av lagstiftning och praxis (den senare t.o. m. med RÅ-nummer ur ännu opublicerade häften) fram till årsskiftet 1955/56, jävar inte pessimisternas aningar. Det har blivit en 250-sidig bok, när alla sidor som måste ändras tryckts om och tillägg skett för allt nytt som kommit. Det är verkligen skada, att den svenska marknaden tycks anses för liten att kunna bära en lösbladsedition.

Tyvärr finner man, att inte heller denna delvis genomförda förnyelse av handboken ansetts behöva föranleda en granskning av i tidigare upplaga förekommande fel. Så t. ex. fattas i 3:e uppl. det övermåttan viktiga "icke" i hänvisningen till RÅ 1954 ref. 7 på sid. 388, och fastän tillfälle nu givits, har någon ändring icke skett. Ett annat, talande exempel på hur detta standardverk korrekturläses är hänvisningen till RÅ 1937 not. 667 på sid. 230 i 3:e uppl., som med ett i samtliga upplagor sedan 1938 pietetsfullt bevarat tryckfel sker till not. 661 i stället. Inte heller i årets supplement kan någon korrektion återfinnas.

Supplementets redogörelse för de nya rörelsereglerna är förträfflig. Som inte ointressant kan man betrakta, att förf. nu ansett tiden mogen att beskriva "nettometoden" vid planelig avskrivning. Dess öde i högsta instans — förf., som verkar välvilligt inställd, spår försiktigtvis intet härom — lärer väl ännu vara ovisst.

Litet kuriöst är det, när förf. i samband med behandlingen av den räkenskapsenliga avskrivningen tydligen terminologiskt vill sätta likhetstecken mellan sådan avskrivning och den gamla fria avskrivningen. RÅ 1955 not. 1112 sägs sålunda förbluffande nog ha gällt "räkenskapsenlig avskrivning" (sid. 934q). På sid. 261o sägs å andra sidan rätt till "fri" avskrivning numera kunna tillerkännas envar skattskyldig. Även om den fria avskrivningen också var räkenskapsenlig, vore det nog praktiskt att klart skilja på begreppen.

Skatte- och taxeringsförfattningarna 1956. Utg. genom Finansdepartementets försorg.

Tanken på en lösbladsedition lämnar en inte heller vid studiet av den nya skattelagseditionen. Det är med en lättnadens suck som man lägger 1953 års upplaga och fjolårets supplement åt sidan och med beklagande man konstaterar, att endast vart tredje år bjuder denna förenkling i handboksbläddrandet.

Ett annat och förmodligen något billigare reformförslag är att äntligen ta in också Uppbördsförordningen i editionen. Någon billig utgåva av denna finns nu inte i marknaden, vilket när det gäller en lag, som staten kräver tillämpad av ett sådant otal medborgare, får anses vara olämpligt.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:17

Man kan också fråga sig, om det är särskilt praktiskt att i denna edition behålla författningarnas rangordning mellan paragrafer och anvisningar, som sätter de senare sist för sig. Samma uppställning som skattehandböckernas, med paragrafer och anvisningar sammankopplade, skulle göra bläddrandet mindre tidskrävande.

Slutligen vore det av värde, då så många helt eller delvis upphävda författningar av praktiska skäl måste stå kvar i editionen, att upphävandet markerades på något sätt, antingen genom stilförändring eller, billigare, enbart genom fotnoter. Visserligen står väl i allmänhet upphävande förordning intill den upphävda, men detta är inte alltid fallet. Så t. ex. förklaras sparobligationernas avkastning fri från inkomstskatt på sid. 150, medan begränsningen av samma skattefrihet till obligationer utgivna 1945 eller tidigare förrädiskt nog kungöres först i den efter Förmögenhetsskatteförordningen på sid. 209 avtryckta förordningen ang. uppskattning av värdet å sparobligationer.

Jacobsson-Lindquist: Om försäkringstagares och försäkringsgivares beskattning. Försäkringsjuridiska föreningens publikation Nr 12.

De med en välförtjänt nimbus av obegriplighet omgivna skattebestämmelserna om försäkringsbolag har efter alla nya ändringar mer än någonsin tarvat en kommenterande handbok. En utförlig sådan har nu glädjande nog utgivits av Försäkringsjuridiska föreningen. Handboken lägger tyngdpunkten på försäkringstagarnas beskattning och inskränker specialproblemet om försäkringsgivarnas beskattning till en ganska summarisk redogörelse. En välbehövlig redovisning ges för Svenska Livförsäkringsbolags Skattenämnds praxis, vilken på detta område genom fåtaligheten av RR:s avgöranden spelar en utomordentligt viktig roll som rättskälla.

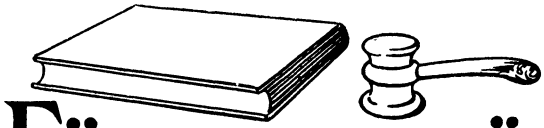
Det finns all anledning till tacksamhet mot författarna, som tagit på sig den mödosamma uppgiften att redovisa detta stora och svårtillgängliga material.

Lindquist-Östlund: Deklaration. Exempel och lösningar med särskild hänsyn till bokföringsskyldiga. Norstedts.

Det är i hög grad välkommet, att de nya rörelsebestämmelserna fått sin presentation i en så praktisk och lättillgänglig handbok som denna. Dess deklarationsexempel innehåller det mesta som kan finnas att redovisa i deklarationer av inte alltför komplicerat slag, och uppläggningen är pedagogiskt genomtänkt. Författarna aktar sig å andra sidan i allmänhet för ställningstagande i kontroversiella frågor, då en djupare problemdiskussion skulle spränga arbetets ram.

I första avsnittet, som utgör en populär sammanfattning av Kommunalskattelagen, löses den populariserande uppgiften i allmänhet förträffligt. Alltför generaliserande och inexakta uttryck kan man ju aldrig komma ifrån i en populär text (även om okunniga ivrare för en förenklad lagstil tycks tro, att det går att ansluta juristsvenskan till vardagsspråket). Närmast felaktig torde emellertid uppgiften om avdragsrätt för arbetskläder (sid. 15) vara — av syra förstörda överdragskläder torde fortfarande, där de inte som t. ex. arbetshandskar kan jämställas med redskap, inte motivera avdrag. Tioårsregeln för avskrivning på goodwill (sid. 35) har av RN (3:2 1955) förklarats böra tolkas som en bestämmelse om minimitid. Författarna nöjer sig lik-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:17

FÖRENINGSÄRENDEN

Föreningen Östergötlands taxeringsnämndsordförande och kronoombud höll sitt ordinarie årsmöte å Wallenbergssalen i Linköping, tisdagen den 24 januari 1956 i omedelbar anslutning till ett av länsstyrelsen samma dag anordnat möte med länets taxeringsfunktionärer enligt 75 § taxeringsförordningen. Vid sammanträdet voro omkring 200 föreningsmedlemmar närvarande.

Styrelsens ordförande, f. d. slakthusdirektören Fritiof Larsson, Linköping, öppnade sammanträdet samt hälsade de närvarande välkomna till årsmötet, därvid han särskilt vände sig till föreningens hedersledamot, borgmästaren Sven Lutteman, Norrköping, samt taxeringsintendenten Rolf Bystedt.

Landskamreraren Harald Whitefield var icke i tillfälle närvara vid årsmötesförhandlingarna.

Att leda dagens förhandlingar utsågs f. d. slakthusdirektören Fritiof Larsson.

Ordföranden erinrade om den smärtsamma förlust, som drabbat föreningen genom nämndemannen Ragnar Anderssons bortgång. Han erinrade om det arbete, som nämndemannen Andersson utfört för föreningen samt lyste frid över hans minne.

Styrelseberättelsen upplästes och lades utan anmärkning till handlingarna. Sedan revisionsberättelsen blivit uppläst, beviljades styrelsen ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

Till styrelse för det nya verksamhetsåret valdes slakthusdirektören Fritiof Larsson, Linköping, f. d. landsfiskalen Oscar Liliebäck, Åby, agronomen Torgny André, Knivberga, Norrköping, häradsskrivaren Thore Kallefors, Motala samt häradsskrivaren Olof Blomberg, Norrköping, samt nyvaldes efter häradsdomaren S. P. Hollertz, Bråta, Ringarum, som

---

väl med att referera lagtextens abderitiska formulering, som förutsätter att de skattskyldiga enbart skulle ha intresse av att få tiden förlängd. Avdrag för förlust å aktier betecknas som värdeminskningsavdrag (sid. 29f.) utan att kravet på konstaterad förlust för avdrag beröres. Om jordbruk är alls icke fråga, inte förrän man kommer till pensionsstiftelserna, och då är det en högst diskutabel ståndpunkt som intas, nämligen att avdrag åtminstone för kontant stiftelseavsättning skulle kunna medgivas även vid redovisning enligt kontantprincipen. Det förefaller nog mindre troligt, att RR skulle göra så mycket våld på lydelsen av 1 pkt. anv. till 22 § KL för att medge ett avdrag i direkt strid med jordbrukstaxeringsreglernas tendens att locka storjordbruken över till bokföringsmässig redovisning.

Dessa och andra små anmärkningar hindrar emellertid ingalunda, att det är en utomordentligt välkommen bok författarna kommit med. Den bör bli flitigt använd.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:17